

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

29. jul - 4. avgust 2017. godine

Bilten broj 31/2017

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom.....	3
Plate ombudsmana i drugih funkcionera.....	3
Šampion	3
Objavljivanje podataka o najmanjim nabavkama - zašto da ne?.....	4
Izveštaj Komisije za zaštitu prava - nepotpuni zaključci skupštinskog odbora	4
Vršenje državne funkcije ili funkcionerska kampanja.....	5
Antikorupcijsko savetovalište ALAC.....	7
Javna nabavka	7
Uzbunjivanje	7
Struja.....	7
Mediji	8
Sam svoj kontrolor	8
O direktoru antikorupcijske agencije - od septembra	11

Aktivnosti

Transparentnost Srbija radila je u prethodnoj nedelji na realizaciji aktuelnih projekata, odnosno istraživanja. U projektu koji se bavi praktičnom primenom planova integriteta počeli smo da dobijamo odgovore od organa, institucija, ustanova i drugih koje smo identifikovali kao subjekte koji su nakon usvajanja planova integriteta 2013. godine imali konkretna korupcijska iskustva (hapšenja zaposlenih ili odgovornih, optužnice i/ili sudske procese protiv njih). Želimo da utvrdimo da li su u planovima, pre ovih događaja, prepoznali rizike, ali i to da li su i kako reagovali posle slučajeva korupcije.

Očekujemo podršku za malo istraživanje o stanju u oblasti javno-privatnih partnerstava. Ovo je oblast kojom smo se bavili pre tri godine, kada je u Srbiji bio odobren veoma mali broj ovakvih projekata, a u skladu sa tek usvojenim Zakonom o JPP. Tada smo dosta pažnje posvetili i nekim ranijim zajedničkim ulaganjima javnih i privatnih partnera, realizovanim po drugim propisima. U međuvremenu uvećava se broj JPP u skladu sa Zakonom o JPP, ali se uvećava i broj, a posebno vrednost (jer je reč o najskupljim projektima), i onih koji se realizuju na osnovu međudržavnih sporazuma, bez primene antikorupcijskih mehanizama koje propisuje Zakon o JPP.

Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) Transparentnosti Srbija je tokom protekle nedelje primilo 11 poziva na besplatni broj 0800 081 081, a još šest slučajeva je otvoreno na osnovu informacija dobijenih na mejlove ts@transparentnost.org.rs i savetovaliste@transparentnost.org.rs, poštom, lično (Pamotićeva 31/III) ili pronađenih na internetu i u pres klipingu. I u ovom Biltenu predstavljamo tri slučaja iz Savetovališta.

Na našoj [Facebook stranici](#), ove sedmice smo objavili pet tekstova, komentara i linkova u vezi sa korupcijskim i antikorupcijskim temama i aktuelnostima. [Na sajtu](#) smo objavili pet tekstova. U protekloj sedmici u medijima je objavljeno 28 vesti ili priloga o aktivnostima naše organizacije ili vesti u kojima su citirani stavovi predstavnika TS. Na Tviteru imamo oko 6.700 pratilaca.

Preosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Plate ombudsmana i drugih funkcionera

4. avgust 2017.

Nema sumnje da se o plati zaštitnika građana do sada mnogo više govorilo iz populističkih ili političkih razloga nego zbog onoga čemu plata i služi - da bude adekvatna naknada za rad i garancija nezavisnosti nosioca javne funkcije. Pravi okvir za bilo koju priču o zaradama funkcionera je donošenje akta koji će na jedinstven način postaviti pravila u svim granama vlasti i smanjiti proizvoljnost bilo koje političke garniture. Sadašnji sistem, sa velikim razlikama u zaradama, različitim organima koji određuju osnovice i različitim metodologijama za određivanje plata je duboko je nelogičan.

Pošto ombudsmani ne određuju svoju zaradu, već to čine narodni poslanici koji ih biraju na funkciju, i novoizabrani zaštitnik građana ima nekoliko načina da reši problem svoje "nepristojno visoke plate" o čemu je nedavno govorio u Narodnoj skupštini <https://goo.gl/nkMe55>".

Prvi je formulisanje predloga izmena i dopuna Zakona o zaštitniku građana i upućivanje takve inicijative u Skupštinu ili Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu (u slučaju da se ospori pravo Zaštitnika građana da direktno predloži izmene "matičnog" zakona). Druga inicijativa, bez izmene Zakona o zaštitniku građana, bila bi da se umanjí osnovica za obračun plata. O tome odlučuje skupštinski odbor, tako što određuje visinu plata predsednika i sudija Ustavnog suda (za čiju platu je vezana i ombudsmanova). Treća mogućnost koja ombudsmanu (ili bilo kojem drugom

funkcioneru koji smatra da mu je plata prevelika) stoji na raspolaganju jeste da ono što smatra viškom daruje onome kome želi.

Šampion

3. avgust 2017.

Agencija za borbu protiv korupcije donela je prvostepeno rešenje kojim je direktoru Beogradske poslovne škole Đuri Đuroviću zbog sukoba interesa izrečena mera preporuke za razrešenje sa javne funkcije. Kršenje Zakona se, prema ovoj odluci, sastoji u tome što je direktor BPŠ, kao član Saveta škole glasao za sebe i u tome što je kao već izabrani direktor učestvovao u donošenju odluke o zaposlenju svoga sina na poziciju asistenta.

Među desetinama sličnih slučajeva i odluka o kršenju Zakona o Agenciji, ovaj predmet zaslužuje da bude zapamćen zbog dela argumentacije koja je izneta u odbrani.

"U slučaju njegovog izbora za direktora, Đurović je naveo da je tačno da je kao član Saveta škole učestvovao u postupku za izbor direktora, ali „to što je bio kandidat ne znači da je trebalo da se povuče ili da ne učestvuje u odlučivanju, jer on nije povezano lice sam sa sobom, niti je krvni srodnik sam sa sobom“. <https://goo.gl/NhCahm>

Objavljivanje podataka o najmanjim nabavkama - zašto da ne?

2. avgust 2017.

Kada se za komunikaciju vlasti i građana koriste praktično besplatni kanali, kao što je internet, onda nema razloga da se ne objave podaci čak i o najmanjim troškovima koji se plaćaju iz budžeta. Primer za to stiže iz Bosne i Hercegovine. Tamošnje predsedništvo, kako (u šaljivom tonu) izveštava Blic (izdanje za Republiku Srpsku), objavljuje podatke i o

najmanjim nabavkama kao što su daljinski upravljači i produžni kablovi.

S druge strane, u Srbiji dužnost objavljivanja informacija o pojedinačnim nabavkama postoji tek kada je njihova vrednost veća od 500 hiljada dinara. Istina, treba reći da se u Srbiji podaci objavljuju u pristupačnijoj formi (u BiH je reč o skeniranim dokumentima) za korisnike. Iako objavljivanje podataka o trošenju budžeta nije garancija da neće biti zloupotreba (i najveća pljačka može da se izvede pred očima celokupne javnosti), transparentnost može da pomogne da se eventualne zloupotrebe ne prođu neopaženo. Ako ništa drugo, kritička javnost tako dobija mogućnost da postavi dodatna pitanja.

Izveštaj Komisije za zaštitu prava - nepotpuni zaključci skupštinskog odbora

1. avgust 2017.

Uz kašnjenje od nekoliko meseci, skupštinski odbor za finansije (Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava) razmatrao je godišnji izveštaj Republičke komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki.

Za razliku od većine drugih nezavisnih državnih organa, Komisija za zaštitu prava ne objavljuje svoje godišnje izveštaje onda kada ih uputi u Skupštinu, već čeka da budu usvojeni. Na taj način je javnost lišena mogućnosti da se unapred upozna sa ovim rezultatima rada i problemima na koje ovaj organ nailazi u radu. O tim problemima i načinu kako da se reše javnost nije ništa saznala ni iz izveštaja sa sednice skupštinskog Odbora. Tu se može pročitati da Komisija nije radila u punom sastavu, koliko je ukupno donela odluka i održala sednica, u

koliko slučajeva su zahtevi za zaštitu prava bili osnovani i slično.

Tu je i podatak da je ukupna vrednost

postupaka u 2016. godini u kojima je Komisija odlučivala iznosila 118 milijardi dinara, te da je Komisija naplatila takse u iznosu od 118 miliona dinara, a kad je u pitanju kontrola sprovođenja odluka Komisije kod poništenih javnih nabavki, 11 naručilaca nije postupilo u skladu sa odlukama Komisije, "što je zanemarljiv broj u odnosu na broj odluka koje se poštuju" (prema izjavi predsednice Komisije). Ona je navela i da je u 35 predmeta izvršeno novčano kažnjavanje, a u 10 predmeta su poništeni ugovori o javnim nabavkama. Istakla je i da su rokovi za postupanje Komisije skraćeni, "tako da se od prosečnih 74 dana po predmetu u 2016. godini, došlo do 35 dana za predmete iz 2016. godine i 30 dana za predmete iz 2017. godine".

Predlog zaključka koji će ići pred skupštinski plenum sadrži samo stav o tome da se "izveštaj prihvata". Razmatranje izveštaja nezavisnih državnih organa je odlična prilika da se sagleda šta su problemi u sistemu i kako da se oni najbolje reše. Kada je reč o radu Komisije za

zaštitu prava, očigledno je da jedan od glavnih problema predstavlja to što ona ne vrši jednu od svojih nadležnosti - postupanje u prekršajnim postupcima zbog kršenja Zakona o javnim nabavkama, usled neusaglašenosti tog zakona sa Zakonom o prekršajima.

Dalje, ma koliko mali bio broj slučajeva u kojima rešenja Komisije nisu izvršena, to ne bi smelo da se dešava nikad i potrebno je videti kako da do toga ubuduće ne dolazi. Najzad, političari, čak i iz vrha izvršne vlasti ponekad osporavaju pravo na zaštitu u postupku javne nabavke i zalažu se za brz završetak radova čak i kada je očigledno da su pravila prekršena (kao u nedavnom slučaju niškog kliničkog centra). Skupština bi trebalo da afirmiše postupak zaštite prava i da ohrabri sve one koji imaju informacije o nepravilnostima da se obrate i Komisiji i Odboru, bilo da su kvalifikovani da podnesu zahtev ili ne. S druge strane, narodni poslanici bi od Komisije trebalo da traže informacije ili da sami izvrše analize o delotvornosti sistema zaštite prava u sprečavanju da tokom javnih nabavki nastane šteta za budžet.

Vršenje državne funkcije ili funkcionerska kampanja

31. jul 2017.

U redakcijskom komentaru "Danas" podseća da je, u svojstvu predsednik države, Aleksandar Vučić prošle sedmice u Nišu „položio kamen temeljac" za fabriku austrijskog Cumtobela, a potom na konferenciji za novinare ponosno pokazivao prve kablove koje je proizveo nemački Leoni, „puštajući u rad" njegov novi pogon, da je potom obišao radove na novom Kliničkom centru Niš, školama u Pirotu i Koridoru 10, najavljuvao nove investicije, zapošljavanje ili rast prosečne zarade u Srbiji.

U obraćanju javnosti bavio se zdravstvom, prosvetom, infrastrukturom i građevinarstvom. „Umešao“ se i u pravosuđe, najavljujući da će „povodom svake prijave pacijenata na korupciju u zdravstvu biti izrečene najteže sankcije“.

Takođe pišu i da su prisutni ministri privrede, zdravstva, prosvete i građevinarstva "imali govoriti samo kada ih je predsednik katkad ponešto upitao". List podseća da "Ustav Srbije predsedniku države ne dopušta da vodi ekonomsku, zdravstvenu, prosvetnu, infrastrukturu niti bilo koju drugu politiku", odnosno da politiku „utvrđuje i vodi“ isključivo Vlada.

Danas

Ovaj aktivizam šefa države, koji je zadržao i mesto i lidera najveće vladajuće stranke, pruža

dodatne dokaze za mehanizam zloupotrebe javnih resursa koji se u Srbiji najviše koristi u doba izbornih kampanja: vođenje "funkcionerske kampanje". To je organizovanje događaja koji dobijaju pozitivnu medijsku promociju radi političke koristi, uz obrazloženje da je reč o "redovnim poslovima" javnog funkcionera. Naime, ako je presecanje vrpce i obilazak radova koji se finansiraju iz državnog budžeta bio u doba kampanje 2017. ili 2016. "redovan posao predsednika Vlade" (što je samo za sebe upitno, jer takva obaveza nije propisana ni jednim zakonom), onda to isto, bez izmene Ustava, ne može nikako biti i redovni posao predsednika Republike.

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo tri slučaja otvorena u našem Antikorupcijskom savetovalištu:

Javna nabavka

Antikorupcijskom savetovalištu su stigle informacije o sumnji u postupak javne nabavke vakcina protiv gripa, koji trenutno sprovodi Republički fond za zdravstveno osiguranje (RFZO). Sugerise se da su određeni podaci u konkursnoj dokumentaciji postavljeni tako da se umanju konkurencija u postupku i omogući starim dobavljačima da produže svoj posao nabavke vakcina. Proverom podataka u postupku, uočili smo da je tehnička specifikacija sačinjena na osnovu Pravilnika o imunizaciji, kojim se određuje način pravljenja vakcina, te da se u pravilniku ne pominje tehnike izrade novijih generacija cepiva. Takođe smo utvrdili da je u predmetnom postupku podnet zahtev za zaštitu prava, te da se predmet najverovatnije odnosi na način određivanja tehničke specifikacije. TS će pokušati da utvrdi razloge zbog kojih se određeni načini pravljenja vakcina ne pominju u dokumentu koji je osnova za pripremu tehničke specifikacije, te da li su razlozi iz podnetog zahteva osnovani. U međuvremenu, RFZO se obratio Republičkoj komisiji za javne nabavke, od koje je zahtevao nastavak postupka, bez obzira na podneti zahtev za zaštitu prava.

Uzbunjivanje

Dobili smo i zanimljivu prijavu u vezi sa postupkom poslodavca u slučaju unutrašnjeg uzbunjivanja. Naime, nakon gotovo godinu i više nepostupanja po podnetoj informaciji o unutrašnjem uzbunjivanju, oglasilo se i ovlašćeno lice, i to izveštajem o preduzetim radnjama. Ovlašćeno lice gotovo da nije ispitivalo iznete činjenice, već je selektivno odgovaralo na određene navode. Interesantno je da je u izveštaju gotovo negirana nadležnost organa koji se bavi kontrolom izvedenih radova u okviru poslodavca, što deluje besmisleno, s obzirom da je ovaj organ i oformljen da bi kontrolisao izvođenje radova u okviru izdatih dozvola. TS će dalje istraživati i pratiti slučaj, te odrediti da li bi i u kojem trenutku bilo najbolje reagovati.

Struja

U TS je stigla i prijava u vezi sa postupanjem radnika Elektroprivrede Srbije, u jednom slučaju gde je korisniku najpre isključena struja, a zatim i skinuta kompletna oprema, a razlog je neplaćanje računa. Korisnik, koji je TS-u podneo prijavu zbog postupaka radnika EPS-a tvrdi da je dug isplatio, te da se na ovaj način ucenjuje od strane pojedinaca u Distribuciji. Od njega se sada zahteva da plati kompletan iznos montiranja novog priključka, te navodne kamate, za koje, korisnik tvrdi da su neosnovane.

Mediji

Sam svoj kontrolor

NIN, Sanda Petrušić, 3. avgust 2017.

Euforija koja je zahvatila naprednjake kada su na mesto zaštitnika građana postavili svog čoveka baš im je otvorila apetit. Ne samo da po hitnom postupku guraju svoje kadrove u sve kontrolne institucije, već traže način da se što pre otarase Šabića

Zloupotrebljavajući Skupštinu, mikrofon, poslaničko vreme i sve resurse koji joj pripadaju kao predsednici parlamenta a ne kao građanki, Maja Gojković, građanka, sa nama je podelila svoje uzburkale emocije. „Ja sam šokirana danas. Radni dan mi počinje tako što poverenik Šabić daje intervju kako će se kandidovati za gradonačelnika Beograda i priča o politici. Gde je tu moral“, upitala je ona i pozvala Šabića da podnese ostavku. Ipak, ne može se osporiti da je pravilno započela svoj radni dan u firmi SNS (plaćena od budžetskih korisnika a ne naprednjaka), sa namerom da se otarasi i poslednjeg nezavisnog kontrolora vlasti. Ignorišući sve pravno znanje koje je stekla na fakultetu i sve važeće zakone po kojima poverenik može da bude i član stranke, izmislila je da se Šabić već bavi politikom, da troši državne resurse u kampanji i da je „moralno“ skratiti mu mandat.

To što je Rodoljub Šabić na pitanje novinara da li će se kandidovati za gradonačelnika odgovorio da „nije o tome razmišljao“ bilo je totalno nebitno u euforiji koja je zahvatila sve naprednjake kada su na mesto zaštitnika građana postavili svog čoveka. Apetiti su im naglo porasli i najednom je izgledalo i dostižno i moguće ponašati se bez ikakvih ograničenja i nemati nikoga ko bi im „zvocao“. Previše lepa stvarnost, lišena dosadnih zahteva za otkrivanje informacija koje neće da daju i zbog čega moraju da plaćaju kazne (doduše našim novcem), da bi se na nju čekalo još godinu dana dok Šabiću ne istekne mandat. Uostalom, to bi ujedno bila i kruna velike čistke u svim nezavisnim kontrolnim organima, koja je krenula pre dve godine i koja je eskalirala u svoj svojoj sili pre nekoliko dana kada je Vlada „prvi put u istoriji“ donela odluku da bez ikakvih konsultacija sa Savetom za borbu protiv korupcije imenuje dva nova člana.

Uzaludno je potpredsednik Saveta Miroslav Milićević isticao da je Savet svoju nezavisnost izbio „time što sam predlaže svoje kandidate“ i da jedino nezavisni članovi mogu da „analiziraju ljude od vrha države do svakog drugog nivoa“, da se radi o praksi koja je uspostavljena još prilikom formiranja koju nijedna vlada do sada nije odbacila, Vlada je ostala neumoljiva i imenovala članove po svom ukusu, a o tome i javnost i Savet obavestila putem Službenog glasnika.

Na pitanje NIN-a zašto je Savetu oduzeto pravo da bira članove, iz pi-ar službe predsednika Vlade nam je odgovoreno: „Savet se sastoji od 13 članova u skladu sa odlukom Vlade. U ovom trenutku, Savet ima sedam članova, od toga je pet članova imenovano od strane prethodne vlade, a dva člana je imenovala ova vlada. Kada je u pitanju Savet, Vlada je jedino obavezana Odlukom o osnivanju Saveta. U skladu sa tom odlukom, Vlada slobodno imenuje članove Saveta i ne postoji pravno obavezujući akt u kome je propisana obaveza Vlade da bilo koga konsultuje u vezi sa imenovanjem članova Saveta. Članove Saveta, od njegovog osnivanja imenuje isključivo Vlada Srbije i nikada do sada Savet nije sam imenovao članove, već je to, u skladu sa članom 33. stav 2. Zakona o Vladi, uvek radila Vlada Republike Srbije.”

Positivan pomak je što je NIN posle mnogo vremena ostvario komunikaciju sa premijerskim kabinetom i dobio odgovor, ali to ne umanjuje suštinski problem – odgovor koji je stigao nije odgovor na postavljeno pitanje. Tačno je da je prethodna vlada imenovala pet članova, ali ih nije predložila – predložio ih je Savet a ona je obavili samo administrativni deo posla, dok je aktuelna vlada odlučila da lično kadrira. Zbog toga smo ponovili pitanje, ali odgovor još uvek nije stigao.

I dok je Vlada davala svoj doprinos u učvršćivanju nezavisnih institucija na jednoj strani, Narodna skupština je to činila na drugoj – tamo gde je ona nadležna. Za zaštitnika građana je postavila Zorana Pašalića, koji je zatražio da mu odmah smanje platu (ne i da se smanji plata predsedniku Ustavnog suda, mada su po zakonu one izjednačene) demonstrirajući još jednom da ne razume suštinu mesta na koje je postavljen. Nezavisnost koju bi trebalo da ima i te kako košta i ta plata bi trebalo da mu služi ne samo kao zaštita od pritisaka vlasti dok je zaštitnik, već i kao zalog za budućnost kada ga oni čiji rad kontroliše izopšte i satanizuju kao što su to uradili sa Sašom Jankovićem. Recimo, predlagač Pašalića u ime SNS-a poslanik Srbislav Filipović je izjavio da je „Sale Prangija izgledni ubica svog najboljeg prijatelja“, a javni tužilac koji ima veću platu od zaštitnika nije našao za shodno da se oglasi iako je ubistvo krivično delo koje ne zastareva. To znači da Jankoviću preostaje da sam i sopstvenim sredstvima finansira sudski spor u kome bi dokazivao da nije ubica jer pravosuđe nema nameru da dokazuje svoju nezavisnost i da po službenoj dužnosti saslušava one koji „imaju dokaze“ o teškom krivičnom delu. A nema sumnje da će neko i Pašalića proglasiti ubicom ukoliko se usudi da prekontroliše Vojno-bezbednosnu agenciju ili postavi pitanje o ulozi Kobri u čuvanju premijerovog brata. Sa akcentom na „ukoliko se usudi“. Ukoliko ne, onda mu i ne treba visoka plata, a ni građanima zaštitnik građana.

E, pa dobili smo ga, a sa njim i uputstvo da „rasпусти ceo kabinet“. Iako u Zakonu o zaštitniku građana u čl. 2 nedvosmisleno stoji da „niko nema pravo da utiče na njegov rad i postupanje“, Vladimir Đukanović

je novinarima preneo želje naprednjaka, a one su da „SNS želi diskontinuitet sa radom prethodnog zaštitnika građana i da je potrebno raspuštanje celog kabineta jer je u pitanju politička grupacija“. S obzirom na to da se radi o ozbiljnom pritisku na novoizabranog zaštitnika i to javno izrečenom (opet posao za tužilaštvo), NIN je od informativne službe SNS-a zatražio odgovor na pitanje da li je to inicijativa cele stranke ili samo poslanika Đukanovića, ali ga, gle čuda, nije dobio.

Ono što smo svi dobili jesu četiri člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije (sećate se, one nekada važne nezavisne institucije koja je kontrolisala imovinu funkcionera i sukob interesa, a onda ostavljena i bez direktora i bez Odbora i bez ikakvih mogućnosti da radi svoj posao), apsolutno po ukusu naprednjaka. Oni koji nisu bili po volji jednostavno nisu izabrani iako zakon propisuje da jednog člana predlažu UNS i NUNS a drugog zaštitnik građana i poverenik za informacije. E, pa oni loše predlažu i skupštinska većina ih neće, a većina je po aktuelnom tumačenju veća i važnija od zakona jer je za Vučića glasalo 55 odsto građana a za zakone samo neki sitniš.

Predlog dva novinarska udruženja da Živojin Rakočević, novinar iz Gračanice i član UNS-a bude u Oboru datira još iz avgusta 2015, pre 10 meseci je dobio potrebnu većinu i u nadležnom odboru a tek je 20. jula ušao u skupštinsku proceduru, gde nije prošao. Na pitanje zašto, šef poslaničke

grupe SNS-a Aleksandar Martinović je odgovorio da ni UNS nije reagovao na naslovnu stranu NIN-a i umrlicu za živog predsednika Srbije. To znači da iako novinarska udruženja imaju prava na svog predstavnika u Odboru, nema šanse da im se to pravo omogući dok SNS ne napravi udruženje po sopstvenoj meri, ono koje radi baš ono što se njima sviđa, sa zbilja nezavisnim primercima „novinara“ iz Informera ili sa Pinka.

Za razliku od predloga novinarskih udruženja, predlog zaštitnika građana i poverenika da Vida Petrović Škero bude član Odbora ostao je zaglavljen više od dve godine u Odboru za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu i odbačen je uz obrazloženje da će se sačekati dok novi zaštitnik građana ne poništi želju starog. Na tu bahatost i pravnu besmislicu reagovao je Rodoljub Šabić koji je uputio dopis Odboru, a iz stenograma sednice na kojoj je to razmatrano možemo veoma slikovito da vidimo kako radi to „elitno“ skupštinsko pravosudno telo. Trajala je tačno 4 minuta i 34 sekunde, bez ikakve rasprave je odlučeno da se svi poklone kandidatu koga je predložio predsednik Vučić, a povodom Šabićevog dopisa predsedavajući Petar Petrović je rekao: „Ne bih polemisao oko toga, on ima svoje mišljenje, niko mu ne zabranjuje da ima svoje mišljenje, to je demokratski način ophođenja i razgovora sa svim institucijama, tako da smo ovo primili k znanju i nemamo nameru da odgovaramo na ovo. Ali zbog javnosti ja želim da kažem koliko su Šabić i bivši zaštitnik građana principijelni i koliko štite propise, da su predložili Vidu Petrović Škero koja je istovremeno kažnjavana od tog Odbora zato što nije dostavljala tražene podatke Agenciji za borbu protiv korupcije. Toliko o doslednosti i principijelnosti. Zaključujem sednicu.“

Dakle, konstatacija za javnost nije upriličena zbog zakonske obaveze već da bi vladajuća većina još jednom poručila koliki su šljam i bivši zaštitnik i još uvek aktuelni poverenik. A i ta bivša predsednica Vrhovnog suda, iako je još pre dve godine tadašnja direktorka Agencije za borbu protiv korupcije Tatjana

Babić za NIN objasnila da se radi o meri upozorenja izrečenoj zbog „zakašnjenja u prijavljivanju promene podataka iz izveštaja“, a ne o neprijavljivanju imovine. Takođe, da se godišnje izriče oko 650 takvih mera, da među upozorenima ima direktora i članova organa javnih preduzeća, narodnih poslanika, funkcionera Vlade, državnih sekretara i čak četiri ministra i da ta mera „nije mehanizam za uklanjanje sa javne funkcije, niti prepreka za izbor, postavljenje ili imenovanje na javnu funkciju“. Međutim, moralna čistoća koja se zahteva od kandidata kontrolnih tela i novinarskih udruženja nikako nije obavezujuća za Vladu. Novoizabrani članovi Saveta - Vladan Jončić, penzionisani profesor Pravnog fakulteta u Beogradu, i Edvard Jerin, penzionisani apelacioni javni tužilac u Nišu - mogli bi biti sporni. Jončić je svojevremeno prozvan zbog navodnog naučnog plagijata, a Jerin se „proslavio“ kada je kao sudija odbio krivične prijave koju je podnela tadašnja potpredsednica Vlade Ivana Dulić Marković protiv predsednika Skupštine Leskovca Gorana Cvetanovića, jer je nju, njenog oca i brata nazvao ustašama koji su „klali Srbe“. A mogli bi biti sporni i jer se u svojoj karijeri ni na koji način nisu istakli niti dokazali u borbi protiv korupcije, ali bi bilo previše još i to tražiti od aktuelne vlasti. Koliko drže do iskustva (a i formalnih uslova) svojih kandidata demonstrirali su prilikom izbora ombudsmana koji u biografiji nema ama baš ništa što bi ga kvalifikovalo za rad u oblasti ljudskih prava.

Ali, to i nije bitno. Velika kadrovska čistka u svim kontrolnim institucijama i postavljanje podobnih kadrova nisu ni upriličeni da bi se poštovao zakon, a još manje demokratski principi, već isključivo forma. U EU bez nje ne možemo, pa hajde da fingiramo da imamo neka kontrolna tela.

O direktoru antikorupcijske agencije - od septembra

Politika, Bojana Baković, 3. avgust 2017.

Još tri nepopunjena mesta u odboru Agencije za borbu protiv korupcije, a jedno od njih trebalo bi da pripadne zajedničkom kandidatu ombudsmana Zorana Pašalića i poverenika Rodoljuba Šabića

Kandidati za direktora Agencije za borbu protiv korupcije, koji su se do 1. marta prijavili na konkurs, mogu da očekuju pozive na razgovor sa konkursnom komisijom najranije u septembru. Prethodno mora da bude konstituisan odbor antikorupcijske agencije koji je zadužen za izbor direktora, a koji je u blokadi od 8. aprila, kada je, zbog isticanja mandata nekim članovima, ostao sa dva člana. Pošto je Skupština Srbije ujulu izabrala četiri nova člana odbora, predsednik odbora prof. dr Dragan Mitrović kaže za „Politiku“ da će zakazati konstitutivnu sednicu krajem avgusta ili u prvoj nedelji septembra.

„Nastavljamo tamo gde smo zastali. Čim se konstituišemo, formiraćemo komisiju i nastaviti proceduru izbora direktora agencije. Komisija će obaviti razgovore sa kandidatima koji se odazovu pozivu, predložiti odboru tri kandidata, pa ćemo svi da odlučujemo i, nadam se, izaberemo. Mislim da više neće biti problema u vezi sa tim“, naglašava Mitrović, misleći na to što je prethodni konkurs propao, jer nijedan kandidat nije dobio neophodnih bar pet glasova članova odbora.

I ovog puta biće potreban visok stepen saglasnosti o najboljem kandidatu, budući da odbor trenutno ima šest članova. Zakonom je predviđeno da ih bude devet, ali odbor nije radio u punom sastavu najmanje četiri godina. Od 2013. godine, recimo, bilo je upražnjeno mesto koje pripada predstavniku novinarskih udruženja, a od 2015. nedostaje i član odbora koga zajednički predlažu zaštitnik građana i poverenik za

informacije od javnog značaja. Čini se, pri tom, da će drugostepeni organ antikorupcijske agencije još jedno duže vreme raditi u krnjem sastavu.

Osim pomenute dve pozicije u odboru agencije, trenutno je nepopunjeno i mesto člana koga predlaže Advokatska komora Srbije. Predsednik AKS Dragoljub Tjopđević kaže za naš list da su advokati pre skoro pola godine predložili svog kolegu iz Negotina Zorana Vujičića, koji je već bio član odbora do 8. aprila (zakon dozvoljava dva mandata). Vujičićevo ime, međutim, nije se do sada pojavljivalo u skupštinskoj proceduri, a predsednik Odbora za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu Petar Petrović za „Politiku” kaže da taj predlog do njih nije ni stigao, niti on zna nešto o tome.

Drugi problem će, čini se, biti dogovor Rodoljuba Šabića i novog ombudsmana Zorana Pašalića. Pošto je Vida Petrović Škero, kao predlog poverenika i prethodnog zapogitnika građana Saše Jankovića, bila „na ledu” od 1. aprila 2015. godine, da bi je pomenuti skupštinski odbor „propustio” u junu ove godine, pa posle dvadesetak dana ipak promenio ovu odluku. Šabić i Pašalić sada treba da se usaglase oko novog kandidata. U kabinetu zaštitnika građana navode za „Politiku” da ta tema u ovom trenutku nije aktuelna i da Pašalić i Šabić o tome još nisu razgovarali.

Šabić, međutim, već ima nepopustljiv stav o pitanju novog zajedničkog kandidata. Osuđujući potez nadležnog skupštinskog odbora kao „pravni skandal”, jer kako kaže, taj odbor je po poslovniku ovlašćen samo da daje mišljenje (pozitivno ili negativno), a ne i da povlači iz procedure predlog koji su podneli ovlašćeni predlagači, Šabić naglašava za naš list da je jedino skupština ovlašćena da predlog usvoji ili odbije. „L to nije učinila niti je mogla jer je za razliku od svih ostalih predloga kandidata neko sprečio da ovaj dođe na dnevni red. Ne ulazeći u to da li je u pozadini svega bahatost ili neznanje, ili sve zajedno, nikad pa ni u ovoj prilici principijelno nisam spreman da bilo kako povlađujem ni jednom ni drugom, pa shodno tome ni da razgovaram o nekakvom novom predlogu”, kaže poverenik.

Uporna su i novinarska udruženja. Skupština Srbije, prilikom izbora četiri nova člana odbora 20. jula (koje su predložili predsednik Srbije, Državna revizorska institucija, Vrhovni kasacioni sud i Socijalno-ekonomski savet), nije usvojila i predlog UNS-a i NUNS-a, iako je novinar Živojin Rakočević iz Gračanice dobio „zeleno svetlo” skupštinskog Odbora za pravosuđe. Prema objašnjenju predsednika poslaničke grupe SNS-a Aleksandra Martinovića, to je bio svojevrsni izraz nezadovoljstva vlasti ovim novinarskim udruženjima. Prošle nedelje, međutim, UNS i NUNS su, javlja Beta, Skupštini Srbije ponovo podneli predlog o kandidaturi Rakočevića.

